

Preek van 30 oktober 2016 **Cees Remmers**
GEZIEN WORDEN, NIEUWSGIERIG WIE HIJ IS

Vorbijje zondag vertelde Jezus in het evangelie een verhaal over een farizeeër en een tollenaar. De wetgeleerde stond vooraan in de tempel, zeg maar in het volle licht, en dankte - dik tevreden met zichzelf - dat hij niet was als die tollenaar. Die stond overigens achterin, verborgen in een donkere hoek, zich schamend voor zijn zonden, biddend om vergeving.

God, zegt Jezus, houdt meer van zo'n rouwmoedige deugniet dan van een hoogmoedige braverik.

Vandaag ontmoet hij zo'n deugniet, Zacheüs is zijn naam. Hij heft tol, int belasting voor de Romeinse bezetter, en is daarom niet gezien. Men ziet hem echt niet staan of men kijkt op hem neer. Om Jezus te kunnen zien, schrijft Lucas, moet Zacheüs in een boom klimmen, omdat hij zo klein is. Zacheüs was inderdaad klein, letterlijk én figuurlijk. Hij is door zijn werk voor de bezetter omhooggeklimmen maar in de ogen van de mensen in Jericho diep gevallen! Hij heulde met de Romeinse bezetter, hij was een soort NSB'er van toen. Ze kleineren hem, ze zien hem niet staan. Hij verbergt zich in een boom want hij wil Jezus zien.

Maar, vertelt Lucas ons, Jezus wil hem zien! Op wie iedereen neerkijkt, daar ziet Jezus tegen op. Hij kijkt omhoog en ontdekt daar Zacheüs, die zich - zoals die andere tollenaar in de tempel - verborgen heeft. Misschien ook uit schaamte om wat hij is. Jezus kijkt naar hem op en zegt: bij jou wil ik te gast zijn... Zacheüs wordt gezien, weet niet wat hij hoort, valt bijna van verbazing uit de boom, Jezus wil bij hem in huis eten! Hoogmoedige farizeeën zullen er straks schande van spreken: "Die man eet met zondaars en tollenaars!" Maar de kleine Zacheüs voelt zich groeien..., omdat Jezus hem niet alléén maar een deugniet vindt, niet op hem neerkijkt, maar ook naar hem opziet. Omdat hij gezien wordt door Jezus gaat hij zien en *inzien* dat hij anders leven moet. En daarom zegt hij: "Ik geef de helft van wat ik heb, aan de armen en wie ik te veel heb gevraagd geef ik het vierdubbel terug!" En zo wordt - vertelt ons Lucas - die kleinzielige Zacheüs een mens met een groot hart!

En wat kunnen we in dit verhaal van Jezus leren? Dat mensen gezien willen worden, dat wij oog hebben voor wie door eigen of andermans schuld gekleineerd worden, dat we oog hebben voor het goede dat in hen woont, én... als we mensen echt willen zien staan, dat ze daarvan groeien en vaak betere mensen worden.

En wat kunnen we leren van Zacheüs, die kleine deugniet? Van Zacheüs kunnen we leren dat hij Jezus wilde zien. Hij is blijkbaar nieuwsgierig naar hem, naar wie hij is, wat hij zeggen heeft, over het leven, over het samenleven, over God die hij onze vader noemt. Hij klimt ervoor in een boom. Die - zeg maar - gelovige nieuwsgierigheid lijkt in onze samenleving te verdwijnen. Wij leven met twee benen op de grond, voor velen van ons lijkt het dat Jezus en God de boom in kunnen, maar zij niet...

Ik weet het: veel mensen vandaag de dag wordt het zicht op wie Jezus eigenlijk is, belemmerd, bijvoorbeeld door dikke, geleerde boeken over Hem, door wetgeleerden die Zijn liefde voor mensen eenzijdig vertaalden in regels en voorschriften.

Daardoor misschien maar ook doordat ze niet meer echt nieuwsgierig naar Hem zijn, te lui om ervoor in een boom te klimmen, krijgen ze geen zicht op Jezus en zien ze niet wie hij eigenlijk is en waar hij heen wil met ons en onze wereld. En dus: waren mensen maar even nieuwsgierig naar Jezus als Zacheüs was, en wilden we er maar meer voor doen.

Twee dingen om te onthouden: kijk op (zoals Jezus) naar mensen die gekleineerd zijn, en wees nieuwsgierig (zoals Zacheüs) naar wie Hij was en hoe Hij dacht over mensen en God.